

Sigorta acentelerinin tali acentelere yaptığı komisyon ödemelerinde belge düzeni hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	11395140-105[Mük 257-2012/VUK-1- . . .]-1002
Tarih	17.04.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[Mük 257-2012/VUK-1- . . .]-1002

17/04/2014

Konu : Komisyon bedeli

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda sigorta acentesi olarak faaliyet gösterdiğinizi, tali acentelerinize yaptığınız komisyon ödemeleri için komisyon gider belgesi düzenlediğinizi ve düzenlenen bu belgenin bedelini banka aracılığı ile ödediğinizi, tali acentenin komisyon gider belgesini kayıtlarına gelir olarak göstermemesi durumunda Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre kurumunuzun müteselsil bir sorumluluğunun bulunup bulunmayacağı ile eğer sorumluluğu var ise nasıl bir yol izleneceği hususlarında tereddüt hasıl olduğundan Başkanlığımız görüşleri talep edilmektedir.

I- BANKA VE SİGORTA MUAMELELERİ VERGİSİ AÇISINDAN

6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28 inci maddesinde; banka ve sigorta şirketlerinin Finansal Kiralama Kanununa göre yaptıkları işlemler hariç olmak üzere, her ne şekilde olursa olsun yapmış

oldukları bütün muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paraların BSMV ye tabi olduğu ve mükellefi belirleyen 5766 sayılı Kanunun 25/a maddesi ile değişik 30 uncu maddesinde, 01/08/2008 tarihinden itibaren BSMV'yi banka, banker ve sigorta şirketlerinin ödeyeceği ve sigorta aracıları tarafından yapılan sigorta işlemlerinde de verginin mükellefinin sigorta şirketleri olduğu hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, konuya ilişkin 86 Seri No.lu Gider Vergileri Genel Tebliğinin "A-1- Sigorta İşlemlerinde BSMV Mükellefi" başlıklı bölümünde, "... 6802 sayılı Kanunda değişiklikler yapan 5766 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin yürürlüğe girmesinden önceki uygulamaya göre sigorta işlemlerinde BSMV'nin mükellefi, sigorta şirketleri ile bu şirketler tarafından sözleşme yapma veya prim tahsil etme yetkisi verilen sigorta acenteleriydi. Ancak, 5766 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler uyarınca, 01/08/2008 tarihinden itibaren sözleşme yapma veya prim tahsil etme yetkisi bulunan sigorta acenteleri ile sigorta acenteliği bulunan banka şubeleri tarafından yapılan sigorta işlemleri de dahil olmak üzere bütün sigorta işlemlerinde verginin mükellefi sigorta şirketleridir." açıklaması yer almaktadır.

Buna göre, 01/08/2008 tarihinden geçerli olmak üzere bütün sigorta işlemlerinde BSMV'nin mükellefi sigorta şirketleri olduğundan, bu tarihten itibaren sigorta acenteleri tarafından yapılan sigorta işlemleri BSMV'nin konusuna girmemektedir.

II- KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU AÇISINDAN

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin 1 numaralı fıkrasında, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu,

Kanunun 17 nci maddesinin 4 numaralı fıkrasının (e) bendinde, banka ve sigorta muameleleri vergisi kapsamına giren işlemler ve sigorta aracılarının sigorta şirketlerine yaptığı sigorta muamelelerine ilişkin işlemlerinin KDV'den istisna olduğu hükme bağlanmıştır.

Buna göre;

- 5684 sayılı Kanun kapsamında sigorta aracılık faaliyeti yürüten acente tarafından sigorta şirketlerine yapılan sigorta muamelelerine ilişkin işlemler KDV'den istisna olacaktır.
- Sigorta şirketleri tarafından sigorta acentesine ödenen komisyonun diğer sigorta aracılara veya tali acentelere aktarılması işlemi KDV Kanununun 17/4-e maddesi kapsamında değerlendirilemeyeceğinden genel hükümler çerçevesinde KDV'ye tabi olacaktır.

III- VERGİ USUL KANUNU AÇISINDAN

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 229 uncu maddesinde faturanın, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar

tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu hükme bağlanmıştır.

243 ve 246 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde, sigorta acente ve prodüktörleri ile sigorta ve reasürans brokerleri tarafından sigorta şirketlerine sağlanan hizmetler nedeniyle ödenen komisyon bedelleri için sigorta şirketleri tarafından "Sigorta Komisyon Gider Belgesi" düzenleneceği ve acente, prodüktör ve brokerlerin bu bedeller için ayrıca fatura düzenlemeyecekleri ve bu bedelleri sigorta komisyon gider belgesine istinaden hasılat kaydedecekleri açıklanmıştır.

Buna göre, başka bir sigorta acentesinden aldığınız iş karşılığı düzenlediğiniz poliçe kapsamında, sigorta şirketi tarafından sigorta komisyon gider belgesi düzenlenmek suretiyle şirketinize ödenen aracılık hizmet bedelinden, iş getiren sigorta acentesine ödeyeceğiniz komisyon için iş getiren sigorta acentesi tarafından fatura düzenlenmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026